

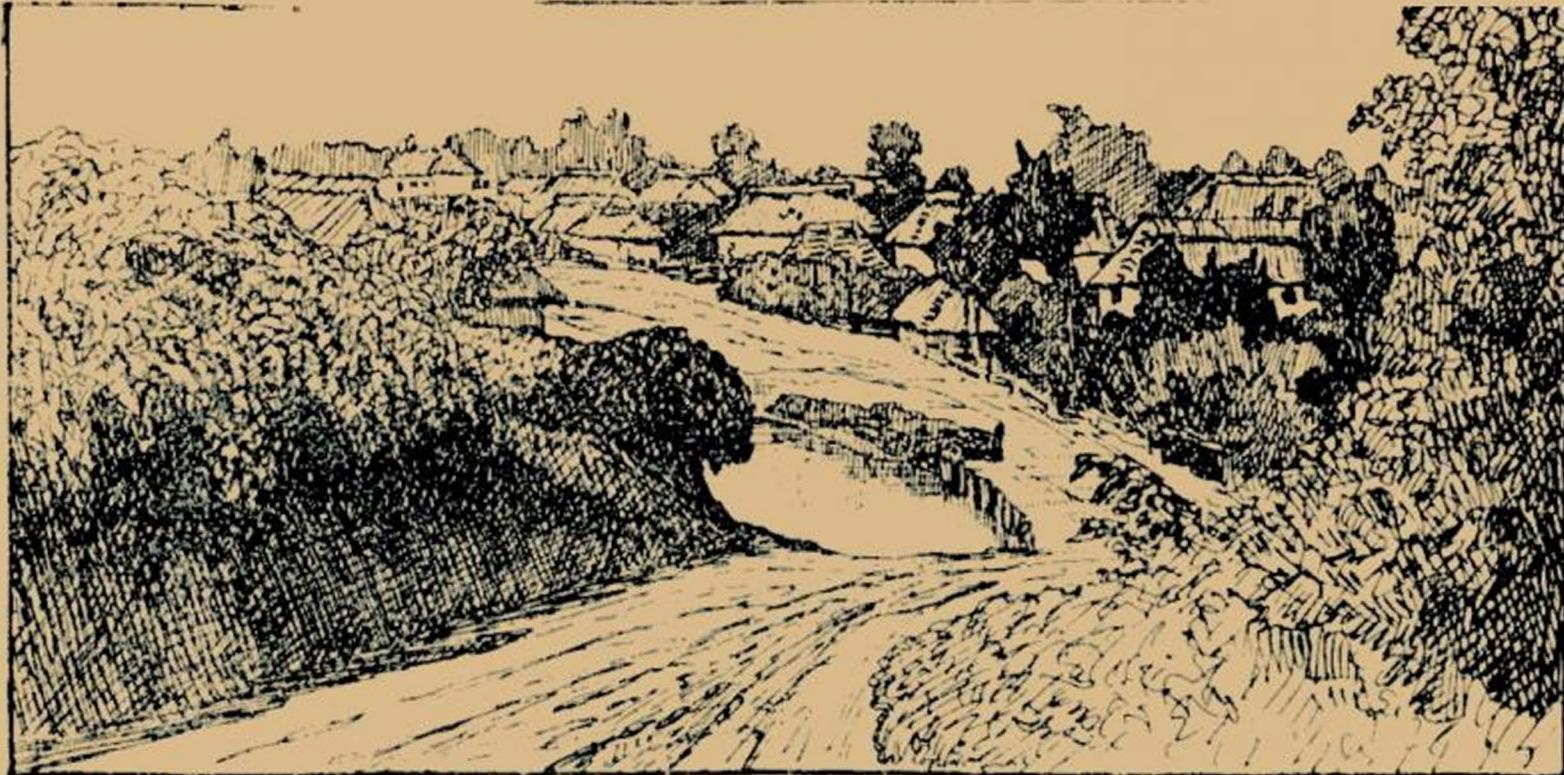
№ 6

Г. Г. БАСОВЫЙ

Петербург, року 1914.

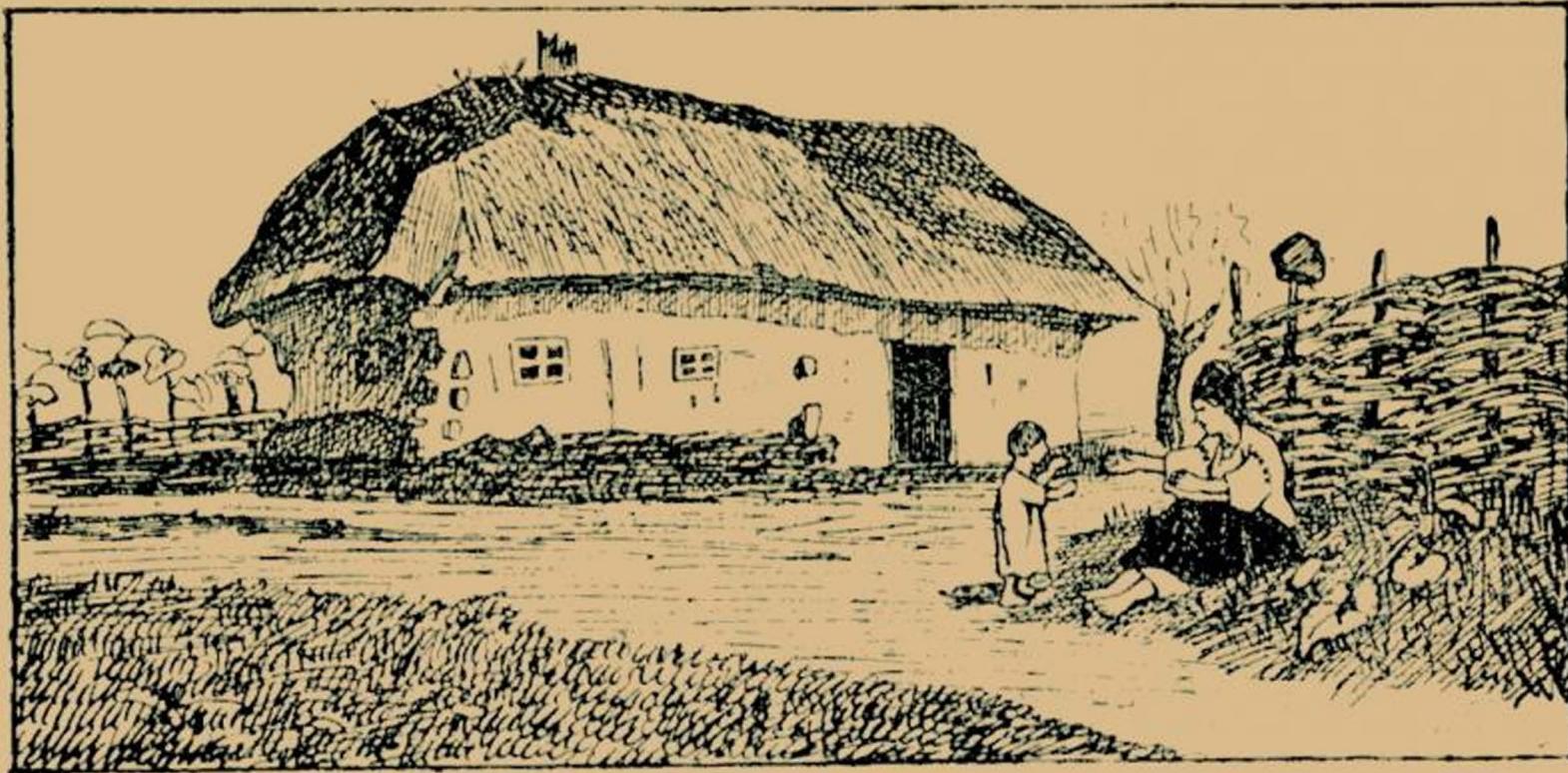
Друкарня Бр. В. та И. Линників. Гончарна, 7.

Життя Шевченка.

Хто з нас не читав «Кобзаря»? Написав ту книжку Тарас Шевченко.

Він був з простих людей і народився давно,— вже сто років тому буде. В ті часи у нас була

націона; люде були панські, робили на панів дурно і називалися кріпаками. Такими кріпаками були і Шевченки, і будували вони тяжко, —часто і шматка хліба не було в хаті. Поки ще жива була Тарасова мати, не зінав він великого лиха; жа-

ліла вона його, доглядала, знайде було час і побавитись з ним, і приголубити його; а він з того найбільше був радий, і убога хатина була йому миліща за роскішні палати. Але від нужди та тяжкої праці занемогла мати і номерла; а не-

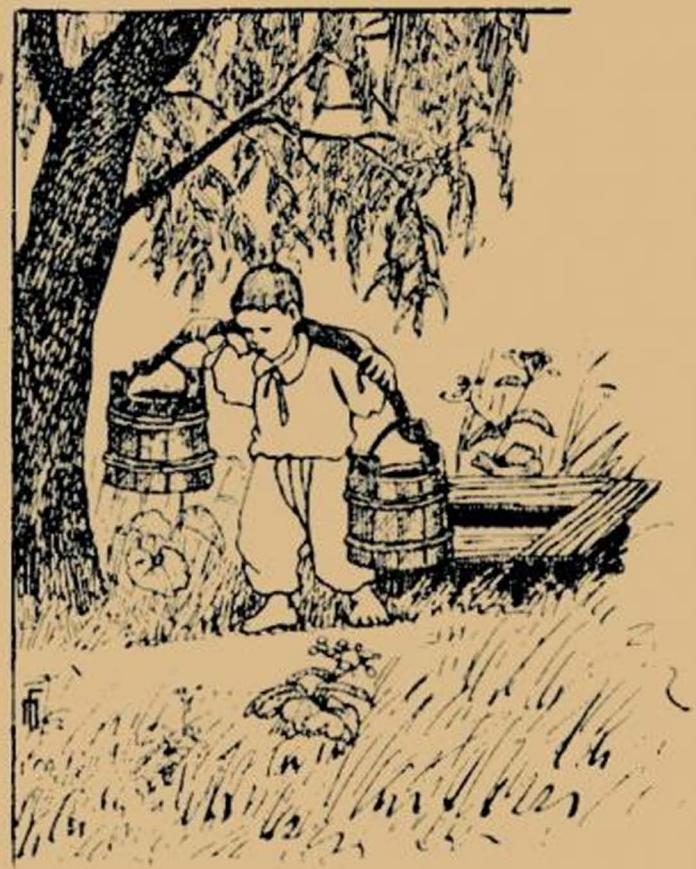
привітна, лиха матуха не злобила Тараса, і не раз йому доводилося гірко плакати через неї. Коли йшов Тарасові дванадцятий рік, помер його батько, і застався Тарас кругом сиротою.

Та не дав він собі пропасти. Мав він велику охоту до науки. Але нутряних вчителів не було тоді по селах. Вчителі ті не стільки вчили, скільки били і загадували носити воду, рубати дрова то-що. Все ж Тарас скоро вивчився читати та писати, бо був дуже здатний до науки. Сховавтесь було де-небудь у буряпі або вижене череду за село, сяде собі в холодочку та читає чи змальовує з книжки; а було в його аж кілька таких мальованих книжечок.

Страх як хотілося йому стати малярем і малювати образи. Втік він од мачухи у друге село до маляра-дяка, шукав малярської науки; та замість того взяли його до пана на послуги; був він панський кріпак, — то пан міг робити з ним що лише захоче. Та Тарас не кинув своєї думки. Сидить було він у панському пе-редпокотю, і тільки пан куди здому, — він зараз заходиться малювати. За отаке малювання раз пан звелів вибити його різками.

Скоро пан побачив, що нічого з Тарасом не вдіє, і думає собі: навчиться малювати, то буду

мати з того вироду. От і одав Тараса до майстра
вчитися, аж у столицю, в Петербург. Та яка там
була наука: хазій посылав його мастити дахи та
паркани. Але охота в Шевченка не пропадала: він
вчився малювати самотужки, коли віддастся
вільна година; вночі, бувало, як усі погануть

пати, засвітить він каганець і малює та читає; або де на вулиці та в саду міському змальовує, що побачить. Так одного разу за тим малюванням з саду побачив Тараса один земляк художника Шевченко, звів його з добрими людьми і ті викутили його у пана з криницької нероді.

Став Шевченко вільною людиною, почав вчи-

тись в найвищий малярський школі і вийшов звідти не аби-яким художником. Разом береться

Шевченко і до другої науки: багато читає книжок та вчиться, з усієї сили пильнує, щоб зробитись освіченою людиною.

Отак бідний сирота сам собою вибився в люде. Але Шевченко не забув, що він з простих людей. Він бачив, як тяжко живеться простому пародові, і

почав обстоювати за парод, за правду. Про те він і на своїх картинах змальовував, і писав у книгах

та рідній мові. Отими писаннями вславився Шевченко більше, ніж малярством, і за них знають його по всьому світі.

В своїх писаннях Шевченко гужив, що рідний народ його в
фріацькій неволі, темний і
обгній: дорікав папам і радив
м, щоб воини новоділіся з людьми
по-людськи, по Богому:
обніміте, брати мої, найменьшого
брата, - благав він. Ка-
зував усім українцям, щоб дохоп-
тили доброї науки та не забу-
вали за своє рідне: «учітесь,
брати мої, думайте, читайте, і
Божому научайтесь її свого не пуратесь». Сам
Шевченко кохав свій рідний край і всіх земляків
іавчав любити Україну: „свою Україну любіть,

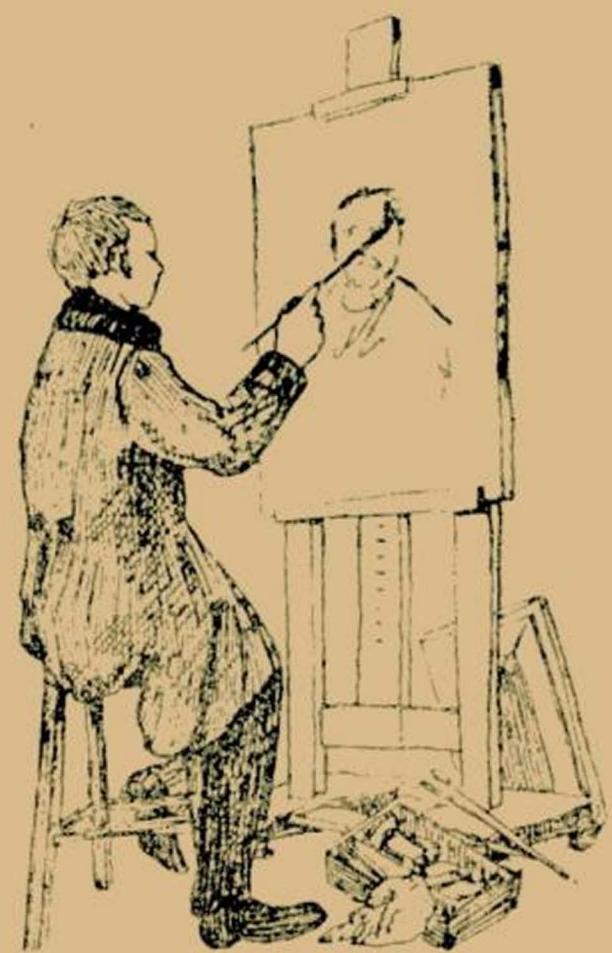

олівця, пі фарб. Тільки й утіхи будо йому, що сховався де під вербою або в бур'яні, щоб ніхто не бачив, згадає про рідну Україну та крадь-

любіть їй, за неї Господа молітв". І так він і циро писав про те все, що усім подобалось, усі чи

тали та вивчували на па-
м'ять. Писання ті видруко-
вано окремою книжкою, і
назав ту книжку Шевченко
«Кобзарем».

Аж тут сталося з Шев-
ченком тяжке лихо. За де-
які писання послали його
простим солдатом далеко,
у Киргизький степ; а військова служба тоді була
дуже тяжка та довга, —
цілих 25 років! Тяжко було
тут Шевченкові: не давали

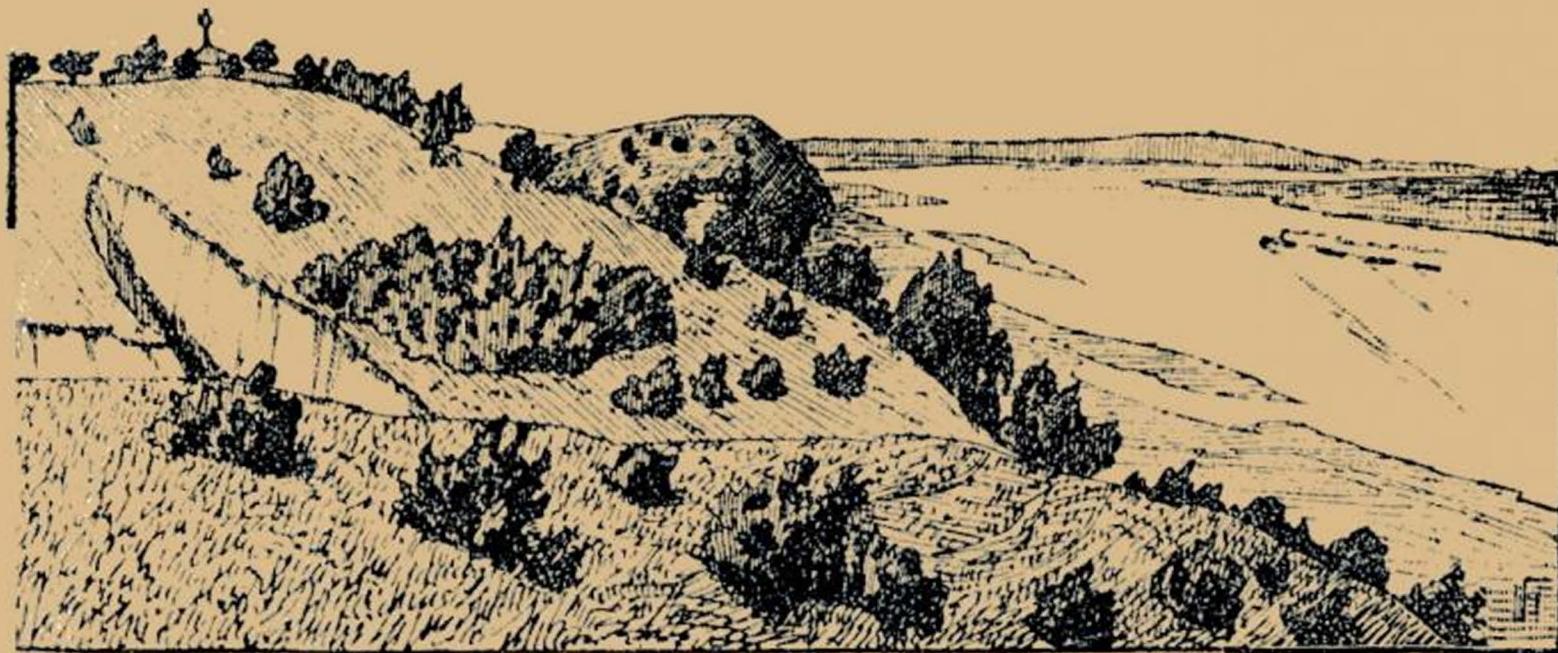

йому нічого ні писати, ні малювати: стерели,
щоб не було у його ні паперу, ні чорнила, ні

кома щось напишіть або намалюєте а після тє ховаєт
він у чоботях, за халявою.

Пустили Шевченка з солдатів аж коли йому було 45 років. Забрали його молодим та здоровим, а вернувся він кволий, немічний, наче старий дід. Здоровля у його вже не було, і скоро через яких чотири роки Тараса Шевченка не стало.

Умер Шевченко в Петербурзі, але заповів, щоб поховали його на Україні, бо він любив її більш за все на світі. Він писав: «Як умру, то поховайте мене на могилі, серед степу широкого, на Україні милій: щоб лані широкополі і Дніпро, кручі було видно, було чути, як реве ревучий». Земляки вволили волю Шевченкову, перевезли

гіло його на Україну і поховали тут над Дніп-
ром, на високій могилі, недалеко од міста Канева,
на Київщині. І багато людей їздять поклонитися
його могилі.

Видавництво „Жашіл“

Мальовані казочки:

1. Бідний Вовк (16 малюнків).	16. Життя Т. Шевченка (10 м.).
2. Цап та Баран (14 мал.).	17. «Колядничок» (з мал. та нотами).
3. Пан Коцький (16 мал.).	
4. Рукавичка.—Заяць і Лев.—Лисичка і Рак (16 мал.).	
5. Ріпка (17 мал.).	9. Собака і півень (14 мал.).
6. Соломяний Бичок (14 мал.).	10. Горобець і Билина (14 мал.).
7. Кривенька Качечка (14 мал.).	12. Хобіаси (18 мал.).
8. Коза-Дереза (16 мал.).	13. Цапенята - Брузенята (14 мал.).
11. Червона Хусточка (14 мал.).	
15. «Кобзарик» Т. Шевченка (14 мал.).	14. Івасик-Телесик (14 мал.).

ДРУКУЮТЬСЯ:

9. Собака і півень (14 мал.).
10. Горобець і Билина (14 мал.).
12. Хобіаси (18 мал.).
13. Цапенята - Брузенята (14 мал.).
14. Івасик-Телесик (14 мал.).

Кожна книжечка по копійці.

„Коза-Дереза“, роскішне видання з кольоровими малюнками Г. Павловича. 75 коп.
Склад: СПБ., Петерб. Стор., Б. Пр., 1. „Українська Книгарня“.